

EIROPAS DIENA 9. maijs

Materiālu kopa vidusskolas skolēniem
Eiropas Savienības izzināšanai
un Eiropas dienas svinēšanai

STUNDAS PLĀNS "MĒS ESAM EIROPA"

Mērķis. Pilnveidot skolēnu zināšanas un izpratni par Eiropas Savienības vēsturi, nozīmi, vērtībām un Eiropas dienu.

Nepieciešamie resursi. Darba lapa katram skolēnam.

Norise

Ievaddaļa

Skolotājs parāda prezentācijas 1. slaidu, kurā redzams vārds SVĒTKI. Jautājumi klasei:

- kāpēc cilvēki svin svētkus;
- kādus svētkus skolēni svin;
- vai ir jāzina un jāizprot, kam par godu tiek svinēti svētki;
- vai var svinēt svētkus arī neko nezinot, vienkārši pārņemot tradīcijas, sekojot tam, kā rīkojas citi.

Skolotājs parāda prezentācijas 2. slaidu EIROPAS DIENA. Jautājums klasei – kas ir Eiropas diena, kad to svin, kam par godu to svin, kā to svin? Tiek uzklaustītas atbildes, pierakstot uz tāfeles nozīmīgākos faktus.

Atgādinām – Eiropas diena tiek svinēta par godu 1950. gada 9. maijā nolasītajam Robēra Šūmana plānam, kā saglabāt mieru Eiropā.

Galvenā daļa

1. Skolēni saņem Darba lapu, izlasa citātus no Robēra Šūmana deklarācijas teksta un veic uzdevumus. Paveiktais tiek pārrunāts klasē, papildinot stundas ievadā rakstītos faktus par Eiropas dienu.
2. Skolotājs parāda prezentācijas 3. slaidu.

Nobela Miera prēmija – visiem ES iedzīvotājiem

2012. gadā par Nobela Miera prēmijas laureātu kļuva Eiropas Savienība, saņemot apbalvojumu par "Eiropas pārveidošanu no karojošas pasaules daļas uz miera pasaules daļu."

Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs Martins Šulcs (*Schulz*) savā runā norādīja, ka "ši Nobela Miera prēmija ir piešķirta visiem ES iedzīvotājiem Eiropas Savienībā. Kontinents tika apvienots miermīlīgiem līdzekļiem. Tie, kas bija ienaidnieki, šodien ir kopā... Neskatoties uz mainīgajiem ekonomiskajiem apstākļiem, Eiropas Savienība ir stabilitātes, labklājības un demokrātijas magnēts".

Jautājumi skolēniem:

- kāpēc Martins Šulcs uzsver, ka šī Miera prēmija tiek piešķirta “visiem ES iedzīvotājiem”;
- kāda ir iedzīvotāju loma ikdienā, lai stiprinātu mieru un vienotību Eiropas Savienībā;
- kā mēs katrs konkrēti stiprinām mieru un vienotību Eiropas Savienībā;
- vai un kāpēc Eiropas dienas vēstījums ir nozīmīgs katram no mums.

3. Šis uzdevums ir veicams, ja mācību procesam tiek atvēlētas 2 mācību stundas. Skolēni sadalās pāros un izvēlas vienu no šiem uzdevumiem:

- internetā atrod vismaz piecus Eiropas dienas svinēšanas piemērus (Latvijā un citās ES valstīs), izmantotos Eiropas dienas simbolus;
- izstrādā ideju, kā varētu izskatīties Eiropas dienas simbols šogad, kāds varētu būt Eiropas dienas sauklis;
- izstrādā ideju jaunai Eiropas dienas tradīcijai, kas varētu palīdzēt skolēniem un jauniešiem izprast vienotas Eiropas un miera nozīmību;
- apraksta savu ideju un iesniedz to Skolēnu pašpārvaldei, kā ierosmi Eiropas dienas svinībām.

Noslēgums, atgriezeniskā saite

Katrs skolēns uz līmlapiņas uzraksta, ko tieši viņš/viņa svin Eiropas dienā, minot konkrētu ieguvumu viņa dzīvē no miera un valstu vienotības Eiropas Savienībā. Noslēgumā kāds skolēns vai skolotājs apkopo uz līmlapiņām uzrakstīto: “Mēs svinam Eiropas dienu, lai atgādinātu par iespēju brīvi ceļot, lai godinātu iespēju dzīvot mierā u.c.”

Sveicam Eiropas dienā!

Lasi citātus no Robēra Šūmana deklarācijas un atbildi uz jautājumiem!

Pilns teksts lasāms šeit:

<p><i>“Pasaules mieru nav iespējams nosargāt bez radošām pūlēm, kas ir samērīgas ar briesmām, kuras to apdraud. Organizēta un dzīva Eiropa var dot civilizācijai neaizstājamu ieguldījumu miera attiecību uzturēšanā.”</i></p>	<p>Kāda vērtība ir vienotas Eiropas idejas pamatā?</p>
<p><i>“Eiropu neizveidos uzreiz vai saskaņā ar vienotu plānu. To veidos konkrēti sasniegumi, kas pirmām kārtām radīs de facto solidaritāti. Eiropas tautu apvienošanās labad ir jāizbeidz gadiem ilgušais Francijas un Vācijas pretnostatījums. Jebkuram veicamajam pasākumam ir vispirms jāattiecas uz šīm divām valstīm. Tādēļ Francijas valdība ierosina nekavējoties veikt pasākumus vienā šaurā, bet izšķirīgā jomā.”</i></p>	<p>Ko nozīmē jēdziens <i>de facto</i>?</p> <p>Ko nozīmē vārds “solidaritāte”?</p> <p>Kā Otrā pasaules kara laikā izpaudās Francijas un Vācijas pretnostatījums?</p>
<p><i>“Tā piedāvā nodot Francijas un Vācijas ogļu un tērauda ražošanu kopējas Augstās iestādes pārziņā; šī iestāde vadītu organizāciju, kurai varētu pievienoties citas Eiropas valstis. Ogļu un tērauda ražošanas apvienošanai būtu nekavējoties jānodrošina kopēji pamati ekonomikas attīstībai, kas būtu pirmais solis Eiropas federācijas izveidē un mainītu to reģionu likteni, kuri gadiem ilgi ir ražojuši kaujas munīciju un ir pastāvīgi bijuši šīs munīcijas upuri. Tādējādi izveidotā solidaritāte ražošanā skaidri parādīs, ka karš starp Franciju un Vāciju ne tikai kļūs neiedomājams, bet arī praktiski neiespējams.”</i></p>	<p>Kāda ir Šūmana plāna galvenā ideja?</p>
<p><i>“Tādējādi vienkārši un ātri tiks realizēta interešu apvienošana, kas ir nepieciešama kopējās ekonomiskās sistēmas izveidei; tā var būt sākums, kas pāraugs plašākā un dziļākā kopienā starp valstīm, kuras gadiem ilgi atdalījuši asiņaini strīdi.”</i></p>	<p>Kāda ir Eiropas Savienības definīcija? Kā tā sasaucas ar Šūmana sākotnējo ideju?</p>

PASĀKUMA PLĀNS

Jauna tradīcija Eiropas dienā – akcija “Rokasspiediens Eiropai!”

“Rokasspiediens Eiropai” ir Eiropas dienas akcija, kurā skolēni, skolotāji, administrācijas darbinieki, viesi, vecāki paspiež viens otram roku, apliecinot savstarpējo cieņu, sadarbību, vienlīdzību, solidaritāti starp Eiropas pilsoņiem un valstīm.

Akcijas norise

1. Skolēni tiek informēti par akciju (sadarbībā ar Skolēnu pašpārvaldi) un tās mērķi – paspiest roku draugiem, paziņām, sadarbības partneriem (piemēram, Erasmus projektu partneri u.c.), sveicot Eiropas dienā. Nosacījums - jāizmanto iespējami vairāk digitālo platformu un digitālo rīku.
2. Klases mērķis – nodrošināt 10 dažādus sveicienus un iesniegt īsu paveiktā aprakstu akcijas vietnē. Apraksts jāpapildina ar 3 interesantākajiem sveicieniem, saitēm uz tiem, piemēram, *Facebook*, *Instagram*, *Tik Tok*, skolas tīmekļvietne, *zoom* u.c.
3. Ja klase to ir paveikusi, tā piedalās izlozē. Galvenā balva – lietišķās etiķetes meistarklase visai klasei, kā arī tiek piešķirtas trīs veicināšanas balvas.

1. Atver Eurostat viktorīnu!

Izvēlies vienu no 9 statistikas tematiem un noklikšķini uz atbilstošās ikonas. Katrā viktorīnas tematā tev jāsniedz vismaz viena pareiza atbilde (var mēģināt ne vairāk kā 3 reizes). Viktorīna jāpabeidz 3 minūtēs. Jo ātrāk atbildēsi, jo vairāk punktu iegūsi.

2. Ieraksti iegūto rezultātu _____

3. Kā tu vērtē savu rezultātu? Kas to ietekmēja?

---

4. Kuri viktorīnā iekļautie jautājumi tev personīgi likās nozīmīgi?

---

5. Spēlē viktorīnu vēlreiz un izvēlies vienu jautājumu, kuru izpētīsi sīkāk! Izraksti to un meklē informāciju uzticamos avotos! Sagatavo izsmeļošu atbildi uz konkrēto jautājumu!

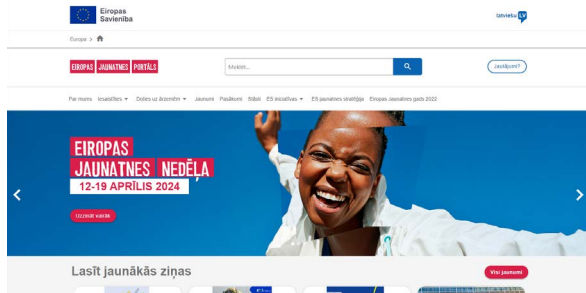

---

6. Veidojiet klasē ekspertu diskusiju "Vai zināji, ka...". Katrs eksperts (skolēns) uzstājas vienu, divas minūtes, pastāstot interesantu statistikas faktu.

Izpēti Eiropas jaunatnes portāla sadaļu ES iniciatīvas!

Pieraksti trīs iespējas, kurās tu vai tavi draugi, klasesbiedri varētu iesaistīties!

Izvēlies vienu no iespējām, kura tev pašam šķiet interesantākā! Aizpildi tabulu!

Pārrunājiet uzzināto klasē!

Iespēja	Kas tieši šķiet interesants?	Kas varētu kavēt iesaistīšanos?

Noskaties video par viesabonēšanas maksas atcelšanu ES valstīs! Atrodi vēl vienu konkrētu piemēru, kā kāds no ES lēmumiem uzlabo tavu ikdienu! Atrodi pēc iespējas plašu informāciju un apraksti izvēlēto piemēru vai uzņem video par to! Atbildi uz visiem jautājumiem!

Izvēlētais piemērs

Piemēra saistība ar manu ikdienu

Kāda bija situācija pirms lēmuma pieņemšanas?

Kad ES tika pieņemts konkrētais lēmums?

Saite uz konkrēto lēmumu

Iepazīsties ar brošūru "Kas ir ES, un ko tā dara"! Izraksti 10 svarīgus faktus, ko, tavuprāt, tava vecuma jauniešiem ir nozīmīgi zināt un atcerēties! Izveido par katru faktu īsu un kodolīgu skaidrojumu. Veido skaidrojumus, izmantojot tikai 120 rakstzīmes?

1. -----

-----
2. -----

-----
3. -----

-----
4. -----

-----
5. -----

-----
6. -----

-----
7. -----

-----
8. -----

-----
9. -----

-----
10. -----

